

UCHWAŁA

II SYNODU DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

PODJĘTA DNIA 27 LISTOPADA 2021 ROKU

NA PODSTAWIE PROJEKTU PRZYGOTOWANEGO

PRZEZ KOMISJĘ DS. CHARYTATYWNYCH

I. WPROWADZENIE

1. Działalność charytatywna – zwana również dobroczynną lub posługą miłosierdzia – jest treścią posługi pasterskiej Kościoła, w równej mierze jak sprawowanie sakramentów i głoszenie słowa Bożego (Benedykt XVI, *Deus caritas est*, nr 22). Naśladowanie Jezusa Chrystusa miłującego człowieka w potrzebie duchowej i materialnej jest istotną i najważniejszą cechą ochrzczonego. Św. Jan ujął to w swoim liście: „Bóg jest miłością; kto trwa w miłości, trwa w Bogu, a Bóg trwa w nim” (1 J 4, 16). Apostołowie zaufali miłości Boga: „Myśmy poznali i uwierzyli miłości, jaką Bóg ma ku nam” (1 J 4, 16). W ten sposób powołanie chrześcijańskie realizowane jest przez miłość czynną – *caritas*. Nie jest to jedynie szczytna idea, ale relacja z Jezusem Chrystusem spotykanym w bliźnim, zwłaszcza najbardziej potrzebującym (zob. Mt 25, 34-40). Realizacja przykazania miłości – najważniejszego i pierwszego – jest najwyższym prawem Bożym, nie tylko moralnym, ale i duchowym prawem rozwoju wiary nadprzyrodzonej, żywej, czynnej i zbawczej.
2. Wiarygodność ewangelizacyjna od początku Kościoła uzależniona była od zaangażowania apostołów na rzecz biednych. Misja św. Pawła wśród pogan i jego jedność ze wspólnotą apostołską rodzącego się Kościoła w Jerozolimie były uwarunkowane troską o ubogich: „byliśmy pamiętali o ubogich, co też gorliwie starałem się czynić” (Ga 2, 10).
3. Sobór Watykański II stwierdził: „Jak w swoich początkach Kościół święty, wiążąc Ucztę eucharystyczną z agapą, jednoczył się wokół Chrystusa, połączony węzłem miłości, tak w każdym czasie daje się rozpoznać po tym znaku miłości, a ciesząc się z podejmowanych przez innych inicjatyw, przypisuje sobie dzieła miłości jako swój obowiązek i prawo, którego nie może być pozbawiony” (*Dekret o apostołstwie świeckich*, nr 8).
4. W kształtowaniu czynnego zaangażowania się chrześcijan w miłość bliźniego pomocą służy nauczanie Kościoła, zwłaszcza ostatnich papieży: św. Jana Pawła II (encyklika *Dives in misericordia*, list apostolski *Novo millennio ineunte*), Benedykta XVI (motu proprio *Intima Ecclesiae*

natura, encyklika *Deus caritas est*) oraz Franciszka (encyklika *Laudato si'*, adhortacja apostolska *Evangelii gaudium*).

5. Podczas swojej ostatniej pielgrzymki do Ojczyzny w roku 2002, w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie-Łagiewnikach św. Jan Paweł II wezwał wszystkich chrześcijan do rozwijania w sobie *wyobraźni miłosierdzia*. Odsłania się w niej prawidłowość, że każda ze stron spotkania staje się kimś obdarowującym i jednocześnie otrzymującym (zob. Jan Paweł II, *Dives in misericordia*, nr 14).
6. Encyklika papieża Benedykta XVI *Deus caritas est* traktuje posługę miłosierdzia jako autentyczne kryterium prawdziwości natury Kościoła (diakonia miłosierdzia). Natomiast papież Franciszek precyzuje miejsce objawiania się Kościoła powołanego do miłości Boga i ludzi. To *peryferie* świata, gdzie znajduje się człowiek opuszczony przez innych, potrzebujący, samotny, wykluczony ze społeczności w każdy możliwy sposób. Nie można więc zapominać, że posługa charytatywna jest miarą wiarygodności ewangelizacji. Jedno nie istnieje bez drugiego.

II. FORMACJA DO POSŁUGI MIŁOSIERDZIA

7. Pierwszym i fundamentalnym zadaniem w formacji chrześcijańskiej, również charytatywnej, jest kształtowanie postawy wiary w Jezusa Chrystusa – Zbawiciela miłującego Ojca. Czynna *caritas* – podobnie jak chrześcijańska moralność – wypływa z osobistego spotkania z Jezusem. Nie wystarczy zwykła bezinteresowność lub satysfakcja z czynienia dobra. Pozbawiona motywacji wiary i nie czerpiąca swojej mocy z relacji z Bogiem Trójjedynym, pozostaje jedynie filantropią, altruistycznym porywem serca i szlachetnym czynem. Wiara i chęć naśladowania Miłosiernego Pana nadaje *caritas* mocy zbawczej. W tej posłudze konieczna staje się więc nieustanna formacja do wiary w Jezusa Chrystusa.
8. Powszechnie formacja dokonuje się poprzez osobistą i wspólnotową modlitwę, regularne dni skupienia, rekolekcje, pielgrzymki, zwłaszcza do Diecezjalnego Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu.
9. W parafiach należy dbać o to, aby przed rekolekcjami adwentowymi i wielkopostnymi uwrażliwić kaznodziejów na podejmowanie w ich naukach tematyki kształtowania postawy czynnego miłosierdzia w modlitwie, słowach i uczynkach.
10. W formacji należy pogłębiać kult miłosierdzia Bożego, w tym praktykę modlitwy koronką do miłosierdzia Bożego, a także kształtować cnoty wymagane od posługujących na wzór

miłosiernego Samarytanina: bezinteresowność, uczciwość, empatię, wyrozumiałość, poczucie sprawiedliwości, uprzejmość, delikatność w kontaktach z innymi. Wielu aktywnym członkom grup charytatywnych trzeba czasami przypominać, jak czynić miłosierdzie bez ostentacji, sztucznego nagłaśniania i eksponowania siebie oraz w poszanowaniu godności ludzi w potrzebie, w myśl słów Jezusa: „Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie wie lewa twoja ręka, co czyni prawa, aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie” (Mt 6, 3-4).

11. W strukturach diecezji, parafii i Caritas oraz w grupach wolontariuszy rodzi się potrzeba systematycznych szkoleń dla chętnych do posługi miłosierdzia w zakresie: rozpoznawania potrzeb duchowych i materialnych człowieka, umiejętności posługiwania się mediami (radio, telewizja, materiały prasowe, internet), poszukiwania środków materialnych do działalności i prowadzenia dzieł pomocy, organizacji wolontariatu, profesjonalizacji w zakresie pomocy społecznej, nabywania kompetencji animatora duchowego we wspólnocie parafialnej, kształtowania wizerunku organizacji charytatywnej w lokalnej społeczności.
12. Cykliczne akcje propagujące składanie jałmużny – zwłaszcza w Wielkim Poście i Adwencie – powinny być prowadzone z właściwą informacją i wyczerpującym sprawozdaniem po ich zakończeniu. Należy wypracować formy sprawozdawczości przeznaczonych do publicznej wiadomości wiernych.
13. Temat posługi miłosierdzia powinien znaleźć się w programie formacyjnym przyszłych kapłanów. Niezbędne jest więc stałe dbanie o spotkania edukacyjne połączone z praktykami wpisane w *ratio studiorum* alumnów Wyższego Seminarium Duchownego.

III. POSŁUGA MIŁOSIERDZIA W PARAFII

14. Podstawowym miejscem podejmowania zorganizowanej działalności charytatywnej jest parafia. To w niej wierni nie tylko dowiadują się o *caritas*, lecz poprzez zwyczajne nauczanie Kościoła odkrywają również w sobie i pielęgnują tę wrażliwość na potrzebujących.
15. W parafii są biedni i potrzebujący, o których w pierwszym rzędzie powinna pamiętać wspólnota parafialna. Proboszcz i jego współpracownicy w duszpasterstwie są z tej racji pierwszymi czyniącymi *caritas*. Należy to do podstawowych, kanonicznych powinności proboszcza, który „szczególną troską otacza biednych, cierpiących, samotnych, wygnańców oraz przeżywających szczególne trudności” (*Kodeks prawa kanonicznego*, kan. 529 § 1).

16. Każda parafia powinna być otwarta na osoby i inicjatywy płynące z *wyobraźni miłosierdzia*. Jest w niej miejsce dla posługi pojedynczych osób lub małych wspólnot (grup wolontariuszy), które traktują wsparcie potrzebujących jako swój chrześcijański obowiązek. Ze strony proboszcza, duchowieństwa, zaangażowanych w duszpasterstwo wiernych świeckich i osób konsekrowanych muszą się one cieszyć wsparciem, zarówno finansowym, organizacyjnym jak i duchowym. Związane z tym pomysły, konkretne plany, akcje, budzenie świadomości wśród parafian i w środowiskach pozaparafialnych nie powinny być odrzucane, lecz pogłębiane i umieszczane w planie pracy duszpasterskiej parafii. Należy przy tym dbać o to, aby posługa wśród potrzebujących była czyniona godnie, coraz bardziej profesjonalnie i płynęła z serca człowieka wierzącego.
17. Proboszcz powinien systematycznie spotykać się z chętnymi do posługi charytatywnej w celach formacyjnych i dla omówienia spraw organizacyjnych.
18. W zdecydowanej większości parafii dostrzega się spadek liczby biednych z powodów materialnych. Coraz bardziej jest jednak widoczna bieda z powodu samotności, anonimowości, psychicznych zaburzeń, braku doświadczenia bliskości ze strony najbliższych, sąsiadów, znajomych, lęku przed obcymi.
19. Wobec rosnącego zjawiska samotności – widocznego zwłaszcza w warunkach pandemii – rodzi się potrzeba przemyślanej troski o matki w stanie błogosławionym, chorych w szpitalach, więźniów i starszych parafian w postaci żywności i funduszy pomagających w zakupie leków, opału, odzieży dla dzieci itd.
20. Uczynki miłosierdzia względem duszy mówią o towarzyszeniu wiernym ze wspólnoty parafialnej w najtrudniejszych chwilach ich życia. Dotyczy to także sytuacji śmierci osób bliskich i żaloby po niej. Do stałej aktywności w dziedzinie charytatywnej należy wpisać formy wspólnie spędzonego czasu na modlitwie z przeżywającymi żałobę, uczestniczenie w pogrzebach oraz modlitwę za zmarłych i żałobników.
21. Należy promować powstawanie i formację grup wsparcia dla osób po stracie bliskich, m.in. po poronieniach, nieszczęśliwych wypadkach i samobójstwach.
22. Plaga uzależnienia od spożywania alkoholu przynosi swoje żniwo w postaci ciągle rosnącej liczby ludzi chorych na alkoholizm, powiększającego się cierpienia bliskich i wielu dramatycznych skutków. W parafiach (lub na poziomie dekanatu) należy promować pomoc terapeutyczną oraz wspierać i zakładać wspólnoty anonimowych alkoholików.

23. Bardzo ważne, aby w przypadkach losowych (np. pożar domu) parafie spieszyły z pomocą bez oczekiwania na oficjalne komunikaty innych instytucji. W razie potrzeby, w celu uniknięcia nieefektywnej pomocy z powodu braku jej koordynacji, należy jednak współpracować z każdym, kto podejmie się niesienia pomocy.
24. Papież Franciszek zwraca uwagę także na konieczność formacji ubogich: „Najgorszą dyskryminacją, jakiej doświadczają ubodzy, jest brak opieki duchowej” (*Evangelii gaudium*, nr 200). Caritas, zarówno na poziomie parafii jak i diecezji, powinna planować z odpowiednim wyprzedzeniem dni skupienia dla swoich podopiecznych. Nigdy jednak nie wolno uzależniać udzielania im pomocy od ich obecności na spotkaniach formacyjnych.
25. Wdzięczność okazywana parafialnym wolontariuszom jest pierwszym sposobem do zaangażowania innych. W praktyce charytatywnej nie można się jednak zniechęcać, gdy potrzebujący pomocy nie będą potrafili się odwdziżyć, a czasem nawet okażą postawę roszczeniową. To też jest wpisane w doświadczenie okazywania miłosierdzia. Parafia powinna więc dbać o okazywanie wdzięczności wolontariuszom, motywując ich w ten sposób do dalszej, ofiarnej posługi.
26. Udział w rekolekcjach i dniach skupienia na poziomie dekanatu i diecezji powinien być finansowany przez parafie.
27. W parafiach i we wspólnotach pełniących dzieła miłosierdzia należy starannie przygotować obchodzenie Drugiej Niedzieli Wielkanocy, czyli Miłosierdzia Bożego.
28. Parafialne Zespoły Caritas (PZC).
- a) W parafiach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej działa zaledwie około 40 PZC.
  - b) Należy dążyć do tego, aby w każdej parafii istniał PZC, powołany przez proboszcza, zatwierdzony przez dyrektora diecezjalnej Caritas i działający według statutu nadanego przez biskupa diecezjalnego.
  - c) Jako podstawowa jednostka organizacyjna, PZC korzysta z osobowości prawnej swojej parafii.
  - d) Przewodniczącym PZC jest proboszcz.
  - e) Członkami PZC powinny być osoby cechujące się wrażliwością na ludzi potrzebujących, cierpiących, bezdomnych, chorych, bez uprzedzeń wobec obcokrajowców, otwartych na bliźniego, niezależnie od jego wyznawanej religii, światopoglądu, narodowości, rasy i przekonań.

- f) Należy unikać wrażenia, że członkowie PZC zwalniają z zaangażowania w pomoc charytatywną pozostałych parafian. Zadaniem proboszcza i jego współpracowników jest więc wypracowanie częstych i dobrze sformułowanych zachęt do zaangażowania wszystkich wiernych w działalność PZC.
- g) Wobec inicjatyw spoza PZC należy zachować szacunek, dążyć do godnej współpracy i unikać choćby pozoru niezdrowej rywalizacji.
- h) Dynamika i owocność działań zorganizowanych i długotrwałych wymaga posiadania zaplecza w postaci pomieszczeń. Konieczne jest więc wygospodarowanie ich w przestrzeni parafialnej. Przejściowo można korzystać z gościnności i życzliwości innych instytucji.
- i) PZC współpracują ze sobą i z diecezjalną Caritas.
- j) Należy wypracować formy sprawozdawczości (merytorycznej i finansowej) z działalności PZC w sposób uregulowany przepisami diecezjalnymi.

IV. DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA W DEKANACIE

- 29. Działalnością wykraczającą poza granice jednej parafii lub obejmującą rozleglejszy teren zajmuje się na poziomie dekanatu wyznaczony przez biskupa diecezjalnego dekanalny referent ds. charytatywnych. Należy podtrzymać tradycję pełnienia tej funkcji przez wicedziekana dekanatu.
- 30. Referent ma koordynować posługę miłosierdzia na poziomie ponadparafialnym, a zwłaszcza współpracę PZC na rzecz ubogich w porozumieniu z diecezjalną Caritas. Nie może on jednak pozostawać sam w wypełnianiu tej misji. Powinni go wspierać i współpracować z nim w realizacji wypracowanych inicjatyw wszyscy duszpasterze, członkowie PZC oraz wolontariusze z parafii dekanatu.

V. SZKOLNE KOŁA CARITAS

- 31. Zachęca się do zakładania w szkołach wszystkich stopni, z uczelniami wyższymi włącznie., Szkolnych/Akademickich Kół Caritas (SKC/AKC).
- 32. W diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej jest zarejestrowanych 120 Szkolnych Kół Caritas (SKC), które są formą aktywności młodych wolontariuszy zaangażowanych w formację wychowawczo-edukacyjną i charytatywną.
- 33. Powstawanie i działania SKC są możliwe na podstawie *Statutu Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej*, za zgodą władz szkoły, rodziców i proboszcza miejsca.

34. Zasady funkcjonowania SKC określone są w *Regulaminie Szkolnych Kół Caritas*.
35. Opiekę duchową nad SKC sprawuje proboszcz parafii, na terenie której znajduje się szkoła, lub inny kapłan pisemnie przez niego wyznaczony.
36. W pierwszym rzędzie do obowiązku zaangażowania się w działalność SKC powinni poczuwać się nauczyciele religii. Należy jednak zachęcać do tego również nauczycieli innych przedmiotów.
37. Wolontariusze SKC starają się ciągle udoskonalać swoje zdolności do działania poprzez szkolenia, sympozja, spotkania. Ich aktywność charytatywna może być również bardzo skutecznie rozwijana w połączeniu z twórczością kulturalną oraz działalnością patriotyczną i rekreacyjno-sportową.
38. SKC aktywnie współpracują z diecezjalną Caritas i Parafialnymi Zespołami Caritas, nie pomijając innych organizacji młodzieżowych, fundacji i stowarzyszeń charytatywnych, społecznych, samorządowych, których cele i zadania nie są sprzeczne z nauczaniem Kościoła.

VI. CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

39. Caritas diecezji w swojej misji zapewnia opiekę i spieszy z pomocą wszędzie tam, gdzie zorganizowanie jej przekracza możliwości parafii lub dekanatu. Najważniejszymi wyzwaniami są: opieka nad chorymi, samotnymi matkami, chorymi, młodzieżą szkolną, niepełnosprawnymi i upośledzonymi, osobami starszymi o niskich dochodach rentowo-emerytalnych, cudzoziemcami.
40. Nowe wyzwanie, którym jest bez wątpienia opieka nad migrantami i uchodźcami, wymaga nowej wiedzy, kompetencji i środków działania. Przyjęcie przybysza jest też wyzwaniem ewangelizacyjnym, mimo że przybywa on często z obcych kultur i religii.
41. Formy pomocy, którą realizuje diecezjalna Caritas, są kontynuacją dzieł podejmowanych od początku jej istnienia. W praktycznym pełnieniu posługi charytatywnej w diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej aktualne są *Wskazania duszpasterskie dotyczące posługi charytatywnej w diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej* z 2002 roku. Działalność diecezjalnej Caritas została uporządkowana w dekrecie biskupim o jej reorganizacji z 2015 roku.

42. Diecezjalna Caritas posiada osobowość prawną, statut aktualizowany w miarę pojawienia się nowych wyzwań oraz dostosowany do wymogów prawa kanonicznego i cywilnego. W swojej strukturze ma wydzieloną działalność gospodarczą i jednostkę pożytku publicznego.
43. Nadrzędną władzę nad Caritas sprawuje każdorazowy biskup diecezjalny. W razie potrzeby, w celu wsparcia go w realizacji tego zadania, może wyznaczyć swojego delegata, np. wikariusza biskupiego ds. Caritas.
44. W stosunku do innych struktur (PZC, SKC) diecezjalna Caritas pełni funkcję pomocniczą w zakresie koordynacji wspólnych dzieł, dofinansowania działalności, prowadzenia szkoleń, wsparcia logistycznego i merytorycznego.
45. Diecezjalna Caritas współpracuje z Caritas Polska. Wydaje się, że w obecnych warunkach i standardach funkcjonowania należy również kontynuować stałą współpracę z Caritas Archidiecezji Paderborn, z którą Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej ma podpisaną umowę o partnerstwie.

VII. FUNDUSZE NA DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNĄ

46. W nowych warunkach społecznych i gospodarczych zdobywanie funduszy (jałmużny) na działalność charytatywną bazuje na sprawdzonych metodach. Jałmużna w praktyce Kościoła powinna być zawsze obecna jako akt naśladowania Jezusa Chrystusa ubogiego i pamiętającego o potrzebujących oraz jako jedna z form pokuty. Dlatego działalność charytatywna Kościoła nie może się ograniczać się jedynie do zbierania funduszy i darów.
47. W sprawach finansowych diecezjalna Caritas, Parafialne Zespoły Caritas i wszelkie grupy wolontariuszy działające w imieniu parafii kierują się obowiązującymi przepisami prawa kanonicznego i cywilnego. Powołana przez biskupa diecezjalnego rada nadzorcza diecezjalnej Caritas czuwa nad poprawnością gromadzenia i wydatkowania środków finansowych i darowizn.
48. Zwyczajową formą pozyskiwania środków materialnych na działania charytatywne jest dobrowolna ofiara, kanonicznie obowiązująca wiernych (darczyńców), którzy „mają obowiązek zaradzić potrzebom Kościoła, aby posiadał środki konieczne do (...) prowadzenia dzieł miłości [*opera caritatis*]. (...) Obowiązani są także (...) do udzielania pomocy biednym z własnych dochodów” (*Kodeks prawa kanonicznego*, kan. 222 § 1-2).
49. Słuszna jest praktyka, aby w każdym kościele była umieszczona skarbonka, np. pod figurą św. Antoniego. Ofiary do niej składane mają być w całości przeznaczone na pomoc

potrzebującym w parafii. Motyw zbierania w taki sposób jałmużny, podobnie jak i na wszystkie inne dzieła miłosierdzia, powinien być często obecny w nauczaniu kaznodziejskim.

50. W diecezji prowadzone są regularne zbiórki na działalność charytatywną, które powinny być podstawą finansowania dzieł pomocowych. Cele tzw. zbiórek do puszek przed kościołami powinny być wyraźnie ogłaszane i umotywowane, a o zebranych podczas nich kwotach należy poinformować wiernych. Ważne jest, aby w zaangażowaniu się parafii w jednorazowe zbiórki akcentować nie tylko sam fakt zbierania i wspieranie ubogich ale i uwrażliwiać na słowa św. Pawła: „I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją, a ciało wystawił na spalenie, lecz miłości bym nie miał, byłbym niczym” (1 Kor 13, 3).
51. W niektórych parafiach stało się tradycją organizowanie festynów, które są okazją do pozyskiwania funduszy nie tylko na budowę kościołów. Wspieranie podczas nich celów charytatywnych uwrażliwia społeczność na konieczność niesienia pomocy również finansowej, buduje poczucie solidarności, jedności i uczy okazywania praktycznej miłości.
52. Należy poszukiwać nowych źródeł finansowania, np. w oparciu o zysk z prowadzonej działalności gospodarczej. Nie należy przy tym unikać informacji, zasad przejrzystości finansowej i sprawozdawczości z osiągniętych celów. Istotnym źródłem funduszy jest też zysk z administrowania gruntami, które są w posiadaniu diecezjalnej Caritas.
53. Pozyskiwanie funduszy na działalność charytatywną przez wiernych świeckich lub podmioty kościelne powinno być podejmowane z niezwykłą wrażliwością i wdzięcznością, bez jakichkolwiek wątpliwości, na jaki cel są gromadzone środki i w jaki sposób będą wydatkowane. Zasady i formy sprawozdawczości powinny być uregulowane przez stosowne rozporządzenia diecezjalne.
54. Korzystanie ze wsparcia (darowizn) osób lub instytucji o nieznanym światopoglądzie może się dokonywać przy moralnej pewności, że środki pochodzą z godziwych źródeł. Motu proprio Benedykta XVI *Intima Ecclesiae natura* wskazuje, że „obowiązkiem biskupa diecezjalnego i proboszcza jest czuwanie, aby w dziedzinie pomocy charytatywnej wierni nie byli wprowadzeni w błąd co do celów i motywacji podejmowanych inicjatyw charytatywnych” (art. 10 § 3).
55. Osoby i podmioty podejmujące działalność pomocową na szerszą skalę powinny znać nowoczesne formy tzw. *fundraisingu*, czyli pozyskiwania sponsorów i darczyńców, np. z 1% podatku.

56. Nie należy obawiać się lobbowania i zachęt kierowanych do ludzi bogatych na rzecz pomocy najbardziej potrzebującym.

VIII. FUNDACJE CHARYTATYWNE W DIECEZJI

57. Działające w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej fundacje i stowarzyszenia (m.in. Fundacja im. biskupa Czesława Domina, Stowarzyszenie Dom Miłosierdzia, Stowarzyszenie Malta Służba Medyczna, Stowarzyszenie *Vocatio Dei*), są świadectwem podejmowania wyzwań w ramach posługi potrzebującym przez osoby fizyczne i stowarzyszenia, zgodnie z kan. 1303 *Kodeksu prawa kanonicznego*.
58. Z zasady, dzieła takie powinny mieć aprobatę biskupa diecezjalnego i współpracować z diecezjalną Caritas, przynajmniej na płaszczyźnie wymiany informacji.
59. Fundacje i stowarzyszenia, które mają aprobatę władzy kościelnej, kierują się swoimi statutami i cieszą się prawną autonomią, powinny składać biskupowi diecezjalnemu roczne sprawozdania z działalności i finansowania.
60. Godną wsparcia i zauważenia w pomocy uzależnionym jest działalność Fundacji *Cenacolo*, która prowadzi swój dom w Giezkowie koło Koszalina. Oparta o katolicką formację wspólnota ma charakter międzynarodowy, a w diecezji jest konkretnym miejscem niezwykle trudnej pracy duszpasterskiej m.in. wśród narkomanów i alkoholików.

IX. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

61. Zachęca się wszelkie podmioty kościelne zajmujące się pomocą potrzebującym, aby współpracowały ze szkołami, organizacjami świeckimi, jednostkami samorządowymi, ministerstwami, organizacjami charytatywnymi krajowymi i międzynarodowymi, których cele i działalność nie stoją w sprzeczności z nauką Kościoła.
62. Godne polecenia są wspólnie organizowane koncerty charytatywne, zbiórki żywności, zbiórki środków na turnusy rehabilitacyjne i terapię osób dotkniętych nieuleczalnymi chorobami itp.

X. *PERYFERIE* – MIEJSCE NOWEJ EWANGELIZACJI I NOWE WYZWANIA

63. W czasie pontyfikatu papieża Franciszka w ewangelizacji i praktyce duszpasterskiej Kościoła pojawił się termin *peryferie*. To określenie oznacza miejsca i wyjątkowo dramatyczne sytuacje ludzi przeżywających duchową i materialną biedę. Diagnoza społeczna w diecezji

koszalińsko-kołobrzesckiej wskazuje, że takimi *peryferiami* stają się domy, gdzie ludzie coraz częściej doznają niezwykłego osamotnienia z powodu opuszczenia przez najbliższych, zmagania się z chorobami, uzależnieniami i własną niemocą. Samotność jest już więc chorobą cywilizacyjną.

64. Wobec zjawiska coraz bardziej znaczącego procesu starzenia się społeczeństwa postuluje się podjęcie przez diecezjalną Caritas lub powołaną w tym celu fundację/stowarzyszenie inicjatywy zakładania katolickich domów pomocy społecznej.
65. Zaleca się, aby zwłaszcza w parafiach miejskich, gdzie samotność ludzi starszych jest najbardziej odczuwalna, organizować świetlice dla seniorów. Wymaga to adaptacji pomieszczeń parafialnych, niekiedy poszukiwania nowego zaplecza i współpracy z wolontariuszami. Codzienna opieka nad ludźmi chorymi i starszymi (tzw. wolontariat wspierający) staje się dziś jednym z najważniejszych wyzwań w parafii.
66. Zaleca się, aby jadalnie prowadzone obecnie przez diecezjalną Caritas zostały przejęte przez Parafialne Zespoły Caritas, a w dużych miastach – przez kilka współpracujących ze sobą parafii. Wbrew powszechnej i zbyt powierzchownej opinii, w miejscowościach na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej wciąż żyją ludzie w skrajnych sytuacjach egzystencjalnych. Jadalnie te są dla nich nie tylko miejscem spożywania posiłków, ale i pielęgnowania kultury spotkania.

XI. POSŁUGA MIŁOSIĘRDZIA W MEDIACH

67. Nowoczesna działalność charytatywna powinna być profesjonalnie komunikowana w Kościele i społeczeństwie przez prasę, telewizję, radio i internet, a zwłaszcza media społecznościowe. Wymaga to nie tylko odpowiedniej wiedzy, lecz również czuwania, aby informacja o zaangażowaniu w posługę miłosierdzia była daleka od szukania poklasku.
68. W swojej działalności diecezjalna Caritas, Parafialne Zespoły Caritas, Szkolne Koła Caritas, grupy wolontariuszy oraz fundacje i stowarzyszenia charytatywne korzystają z własnych, na bieżąco aktualizowanych i profesjonalnie zaprojektowanych stron internetowych, włącznie z możliwościami, które dają media społecznościowe. Adresatami tych stron powinny być najpierw osoby poszukujące pomocy, a następnie darczyńcy i inni zainteresowani *caritas* jako czynną miłością bliźniego. Za treść i formę tych stron odpowiadają na poszczególnych poziomach dyrektor diecezjalnej Caritas, proboszczowie oraz osoby odpowiedzialne za fundacje i stowarzyszenia charytatywne.